

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **Římskokatolická farnost Smečno**, se sídlem Kačická 115, Smečno, zast. JUDr. Jakubem Křížem, Ph.D., advokátem, se sídlem Na Podkovce 281/10, Praha 4, proti žalovanému: **Státní pozemkový úřad**, se sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Česká republika – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, se sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2022, č. j. SPU 209909/2022, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 9. 2023, č. j. 15 A 67/2022-80,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobkyni náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši celkem **4.114 Kč**, k rukám jejího zástupce JUDr. Jakuba Kříže, Ph. D., advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný v záhlaví specifikovaným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) prohlásil podle § 77 odst. 2 správního řádu nicotnost výroku I. rozhodnutí Krajského pozemkového úřadu pro Středočeský kraj a hl. m. Prahu (dále jen „pozemkový úřad“) ze dne 31. 7. 2017, č. j. SPU 194571/2017/Kav, sp. zn. SP17535/2015-537100, kterým byly žalobkyni vydány pozemky parc. č. 543/7 a parc. č. 543/8 v katastrálním území Smečno.

II.

[2] Proti napadenému rozhodnutí se žalobkyně bránila žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[3] Městský soud uvedl, že aby pozemkový úřad mohl rozhodnout o návrhu oprávněné osoby na vydání zemědělské nemovitosti, musí nejprve posoudit, zda se skutečně jedná o zemědělskou nemovitost. Pokud tomu tak je a nejsou dány jiné překážky, rozhodne o vydání zemědělské nemovitosti oprávněné osobě. Zjistí-li však, že se o zemědělskou nemovitost nejedná, vydá negativní rozhodnutí. Podle městského soudu tak § 9 odst. 6 zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi), (dále jen „zákon o majetkovém vyrovnání“), přiznává pozemkovým úřadům pravomoc rozhodovat o návrhu oprávněné osoby na vydání zemědělské nemovitosti jak v případě, že se vskutku jedná o zemědělskou nemovitost, tak i v případě opačném, kdy se o zemědělskou nemovitost nejedná. Městský soud tedy nedal žalovanému za pravdu v tom, že pozemkový úřad byl při rozhodování o návrhu oprávněné osoby na vydání zemědělské nemovitosti (absolutně) věcně nepřislušným orgánem. Městský soud konstatoval, že nesprávnost právního posouzení charakteru předmětných pozemků ze strany pozemkového úřadu zakládá toliko nezákonnost rozhodnutí o vydání takových pozemků, nikoliv však jeho nicotnost.

[4] Dále se městský soud neztotožnil se závěrem Vrchního soudu v Praze, vyjádřeným v usnesení ze dne 25. 11. 2021, sp. zn. 4 Co 167/2020, o nutnosti zastavit řízení o žalobě podané podle části páté o. s. ř. Přisvědčil naopak žalobkyni v tom, že případná nezákonnost rozhodnutí pozemkového úřadu ze dne 31. 7. 2017 měla být napravena vydáním rozsudku v civilním řízení podle § 250j odst. 1 o. s. ř.

[5] Nakonec městský soud dodal, že v tomto řízení nebylo na místě zabývat se tím, zda předmětné pozemky jsou pozemky zemědělskými, neboť napadené rozhodnutí, jehož zákonnost byla přezkoumávána, bylo postaveno na závěru o absolutním nedostatku věcné příslušnosti pozemkového úřadu k vydání rozhodnutí.

III.

[6] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Stěžovatel namítá, že městský soud nesprávně posoudil stěžejní právní otázku, neboť rozhodoval diametrálně odlišně od závěrů vyslovených v usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 7. 5. 2021, č. j. 38 C 72/2017-214, a v usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 3. 2022, č. j. 4 Co 294/2021-231, a tím se také odklonil od judikatury Ústavního soudu týkající se předvídatelnosti rozhodování.

pokračování

[8] Podle stěžovatele mělo být předmětem přezkumu v řízení o žalobě naplnění zákonných podmínek pro vydání napadeného rozhodnutí o nicotnosti rozhodnutí pozemkového úřadu. Stěžovatel přitom vycházel z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 8. 2023, č. j. 3 A 15/2022-45, a usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 11. 2021, sp. zn. 4 Co 167/2020. Má tedy za to, že napadené rozhodnutí je správné a vychází nejen z platné právní úpravy, ale též z konstantní soudní judikatury.

IV.

[9] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že městský soud postupoval správně a svůj rozsudek řádně odůvodnil. Odkazy stěžovatele na nálezy Ústavního soudu nejsou relevantní, neboť neobsahují žádnou konkrétní argumentaci rozhodnou pro meritum věci. Z jediného dřívějšího rozsudku nelze činit závěry ve vztahu k jiným případům. Žalobkyně připomíná, že se městský soud v napadeném rozsudku vypořádal i se stěžovatelem odkazovanými rozhodnutími civilních soudů a zdůvodnil, proč s nimi nesouhlasí. Žalobkyně je názoru, že stěžovatel nijak nereagoval na závěry vyslovené v napadeném rozsudku, a má tedy za to, že nezformuloval důvody své kasační stížnosti dostatečně jednoznačně, určitě a srozumitelně.

[10] Osoba zúčastněná na řízení svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužila.

V.

[11] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tím, zda je dán kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Absence vad podřaditelných pod uvedený kasační důvod (nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nesrozumitelnost, pro nedostatek důvodů, či vada řízení před krajským soudem s vlivem na zákonnost napadeného rozsudku) je totiž podmínkou pro věcný přezkum kasačních námitek ze zbylých důvodů. Stěžovatel sice sám neuvádí žádnou konkrétní námitku, z níž by vyplývalo naplnění uvedeného kasačního důvodu, Nejvyšší správní soud je však k nedostatkům spadajícím pod zmíněný kasační důvod povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.) Z uvedeného důvodu se i při absenci konkrétní námitky zabýval tím, zda shora vymezenými vadami napadený rozsudek netrpí či zda řízení jeho vydání předcházející tyto vady nevykazuje.

[14] Nejvyšší správní soud přitom setrvale judikuje, že rozsudek je nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost, jestliže neobsahuje určitý výrok, nesplňuje formální náležitosti dle § 54 odst. 2 s. ř. s., nebo také, nelze-li z rozsudku rozpoznat jeho jednotlivé části (záhlaví, výrokovou část, odůvodnění, poučení), jakož i tehdy, chybí-li věcný a obsahový soulad výrokové části napadeného rozsudku a jeho odůvodnění, nebo absentuje-li odkaz na použité právní normy, na nichž správní soud založil právní hodnocení v souzené věci (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, nebo ze dne 10. 4. 2008, č. j. 7 Afs 78/2007-60).

[15] Nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52) nebo v nichž zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004-74). Soudy však nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit.

[16] Výše uvedeným judikатурním požadavkům na přezkoumatelnost napadený rozsudek dostál, je řádně odůvodněn a je plně srozumitelný. Městský soud své závěry ohledně důvodnosti žaloby jasně vysvětlil a uvedl, proč považuje napadené rozhodnutí za nezákonné. Z rozsudku je patrné, z jakého skutkového i právního stavu městský soud vyšel, jak zohlednil podstatné skutkové okolnosti případu a jak na věc aplikoval rozhodnou právní úpravu.

[17] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost či pro nedostatek důvodů, a neshledal ani jinou vadu řízení před městským soudem s vlivem na zákonnost napadeného rozsudku, shrnuje, že kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nebyl naplněn.

[18] Dříve, než přistoupí k posouzení zbylých námitek podřaditelných pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., Nejvyšší správní soud rekapituluje pro posouzení věci podstatné skutkové a právní okolnosti případu.

[19] Žalobkyně v roce 2013 uplatnila u pozemkového úřadu podle zákona o majetkovém vyrovnání restituční nárok na vydání zemědělských nemovitostí - pozemků parc. č. 543/7 a parc. č. 543/8 v k. ú. Smečno (dále též jen „pozemky“). Mezi žalobkyní a osobou zúčastněnou na řízení nedošlo k uzavření dohody ohledně jejich vydání, proto ve věci rozhodoval pozemkový úřad, který žalobkyni pozemky výrokem I. rozhodnutím ze dne 31. 7. 2017, č. j. SPU 194571/2017/Kav, sp. zn. SP17535/2015-537100, vydal (dále jen „rozhodnutí pozemkového úřadu ze dne 31. 7. 2017“).

[20] Osoba zúčastněná na řízení podala proti tomuto rozhodnutí civilní žalobu podle části páté o. s. ř., o které Krajský soud v Praze rozhodl rozsudkem ze dne 17. 5. 2019, č. j. 38 C 72/2017-128, tak, že nahradil rozhodnutí o vydání pozemků a návrh žalobkyně na vydání pozemků s odkazem na § 9 odst. 6 větu třetí zákona o majetkovém vyrovnání zamítl. Krajský soud v Praze totiž dospěl k závěru, že předmětné pozemky nejsou zemědělskými nemovitostmi. Tento rozsudek však zrušil Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 1. 12. 2020, č. j. 4 Co 312/2019-148, neboť dospěl k závěru, že Krajský soud v Praze posoudil charakter předmětných pozemků na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Krajský soud v Praze následně usnesením ze dne 7. 5. 2021, č. j. 38 C 72/2017-214, řízení o žalobě zastavil. Po doplnění dokazování zjistil, že předmětné pozemky k rozhodnému datu (24. 6. 1991) netvořily zemědělský půdní fond, a nejedná se tedy o zemědělské nemovitosti podle zákona o majetkovém vyrovnání. Pozemkový úřad tudíž neměl pravomoc rozhodovat, neboť podle

pokračování

§ 10 zákona o majetkovém vyrovnání rozhodují o vydání nezemědělských nemovitostí civilní soudy v řízení o nahrazení souhlasu povinné osoby. Z uvedeného důvodu posoudil rozhodnutí pozemkového úřadu jako nicotné. Vrchní soud v Praze v odvolacím řízení toto usnesení o zastavení řízení potvrdil usnesením ze dne 25. 3. 2022, č. j. 4 Co 294/2021-231. Dle civilních soudů neexistovalo rozhodnutí, o jehož nahrazení by mohly rozhodnout, protože bylo na místě řízení o žalobě zastavit.

[21] V návaznosti na uvedený vývoj řízení před civilními soudy podala osoba zúčastněná na řízení podnět žalovanému k zahájení řízení o nicotnosti rozhodnutí pozemkového úřadu ze dne 31. 7. 2017. Žalovaný nyní napadeným rozhodnutím prohlásil výrok I. tohoto rozhodnutí pozemkového úřadu o vydání předmětných pozemků nicotným.

[22] Nejvyšší správní soud předesílá, že skutkově i právně obdobnou věcí se již zabýval v rozsudku ze dne 20. 9. 2024, č. j. 7 As 215/2023-26. V něm řešil prakticky totožnou situaci týkající se prohlášení nicotnosti rozhodnutí o vydání pozemků v rámci restitučního nároku církevní farnosti na vrácení pozemků coby zemědělských nemovitostí ve smyslu § 2 písm. b) bodu 1 zákona o majetkovém vyrovnání. Od závěrů v tomto rozsudku vyslovených nemá důvod se kasační soud odchýlit ani nyní, a v dalším z nich tudíž vychází.

[23] Podle § 2 písm. b) bod 1 zákona o majetkovém vyrovnání se zemědělskými nemovitostmi rozumí *pozemky, které ke dni 24. června 1991 tvořily zemědělský půdní fond nebo do tohoto fondu náležely.*

[24] Podle § 1 odst. 2 zák. č. 53/1966 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, je součástí zemědělského půdního fondu *zemědělská půda obhospodařovaná (orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, louky, pastviny) a půda, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována, ale dočasně obdělávána není.*

[25] Podle § 9 odst. 6 zákona o majetkovém vyrovnání, který upravuje postup při vydání zemědělské nemovitosti, *nedojde-li mezi oprávněnou osobou a povinnou osobou k uzavření dohody o vydání zemědělské nemovitosti, rozhodne na základě návrhu oprávněné osoby o vydání zemědělské nemovitosti pozemkový úřad; návrh lze podat do 6 měsíců po uplynutí lhůty podle odstavce 2. Účastníky řízení jsou oprávněná osoba a povinná osoba. Zjistí-li pozemkový úřad, že se nejedná o zemědělskou nemovitost, návrh oprávněné osoby na vydání nemovité věci zamítne; v takovém případě se postupuje podle § 10 odst. 4.*

[26] Podle § 10 odst. 4 zákona o majetkovém vyrovnání, který upravuje postup při vydání jiné věci než zemědělské nemovitosti, *nedojde-li k uzavření dohody o vydání věci podle odstavce 2 nebo podle § 11, může se oprávněná osoba obrátit ve lhůtě 3 let na soud s návrhem, aby nahradil chybějící projev vůle povinné osoby, jinak její nárok zanikne. Lhůta pro podání návrhu podle věty první počíná běžet marným uplynutím lhůty 6 měsíců stanovené v odstavci 2 nebo v § 11.*

[27] Podle § 77 odst. 1 správního řádu je nicotné rozhodnutí, *k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřazený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně*

vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu.

[28] Z uvedené rekapitulace relevantní právní úpravy vyplývá, že zákonodárce rozdělil kompetence k rozhodování v restitučních sporech mezi pozemkové úřady a civilní soudy. Zákon o majetkovém vyrovnání předpokládá, že oprávněné osoby získají majetek od povinných osob primárně cestou uzavření dohody o jeho vydání (§ 6 a § 7 zákona o majetkovém vyrovnání; v případě zemědělských nemovitostí viz také § 9 odst. 2 uvedeného zákona, v případě jiných věcí viz § 10 odst. 2 téhož zákona). Nedojde-li k uzavření takové dohody, liší se další postup v závislosti na tom, zda oprávněná osoba nárokuje vydání zemědělské nemovitosti [§ 2 písm. b) zákona o majetkovém vyrovnání], nebo jiné věci.

[29] V případě zemědělských nemovitostí může oprávněná osoba podat u pozemkového úřadu návrh, aby o jejich vydání bylo rozhodnuto cestou správního rozhodnutí (§ 9 odst. 6 zákona o majetkovém vyrovnání). Podle § 9 odst. 6 *in fine* zákona o majetkovém vyrovnání dále platí, že *zjistí-li pozemkový úřad, že se nejedná o zemědělskou nemovitost, návrh oprávněné osoby na vydání nemovité věci zamítne; v takovém případě se postupuje podle § 10 odst. 4.* Podle § 9 odst. 10 téhož zákona, *rozhodl-li pozemkový úřad podle tohoto zákona, může být tato věc projednána v řízení podle části páté občanského soudního řádu. K řízení je v prvním stupni příslušný krajský soud.*

[30] V případě jiných věcí se postup dle § 9 odst. 6 zákona o majetkovém vyrovnání neuplatní; oprávněná osoba má možnost podat u soudu žalobu na nahrazení chybějícího projevu vůle povinné osoby soudem podle § 10 odst. 4 zákona o majetkovém vyrovnání. Pro všechny kategorie původního majetku oprávněných osob přitom platí, že existují-li překážky jeho vydání uvedené v § 8 zákona o majetkovém vyrovnání, majetek se nevydá (nelze tak učinit ani cestou uzavření dohody, ani rozhodnutím pozemkového úřadu), respektive nelze nahradit chybějící projev vůle soudním rozhodnutím dle § 10 odst. 4 zákona o majetkovém vyrovnání.

[31] Domáhá-li se tedy oprávněná osoba vydání nemovitosti, stanoví zákon o majetkovém vyrovnání „dvě linie“ k jejímu vydání podle toho, zda se jedná o zemědělskou (§ 9 zákona o majetkovém vyrovnání) anebo o jinou než zemědělskou nemovitost (§ 10 zákona o majetkovém vyrovnání). V prvním případě autoritativně rozhoduje pozemkový úřad, posléze případně civilní soud podle části páté o. s. ř. (§ 9 odst. 10 zákona o majetkovém vyrovnání). V druhém případě rozhoduje civilní soud podle části třetí o. s. ř. (§ 10 odst. 4 zákona o majetkovém vyrovnání).

[32] Výkladem relevantních ustanovení zákona o majetkovém vyrovnání se v nedávné době zabýval zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, (dále též jen „zvláštní senát“) v usnesení ze dne 16. 5. 2024, č. j. Konf 2/2023-20. V něm mj. uvedl, že „[v] nyní posuzované věci žalobce v režimu ZMV požádal povinnou osobu o vydání předmětného pozemku cestou uzavření smlouvy o jejím vydání; povinná osoba nemovitost odmítla vydat. Žalobce poté podal u pozemkového úřadu návrh (tj. žádost dle § 44 odst. 1 správního řádu) na vydání rozhodnutí o vydání pozemku dle § 9 odst. 6

pokračování

ZMV s tvrzením, že jde o zemědělskou nemovitost. O takovém návrhu byl nepochybně pozemkový úřad věcně příslušný rozhodnout. Jednalo-li by se vskutku o zemědělskou nemovitost (u níž by byly splněny podmínky pro její vydání oprávněné osobě – žadateli), pozemkový úřad by rozhodnutím podle § 9 odst. 6 věty první ZMV buď rozhodl o jejím vydání, nebo o jejím nevydání, bránila-li by vydání překážka dle § 8 ZMV (což se stalo v nyní posuzované věci). Pokud by na základě provedeného dokazování dospěl k závěru, že se o zemědělskou nemovitost nejedná, žádost by zamítl (§ 9 odst. 6 in fine ZMV) a žalobce by následně postupoval tak, jak je stanoveno pro případy nevydání nezemědělských nemovitostí (a dalších věcí) povinnou osobou.“

[33] Na uvedené navázal zvláštní senát v usnesení ze dne 31. 7. 2024, č. j. Konf 9/2023-19, bod 22, ve kterém dodal, že „pro nynější věc není relevantní nálezný Ústavního soudu ze dne 28. 3. 2000, sp. zn. I. ÚS 513/98, podle něhož pokud by pozemkový úřad věcně rozhodoval o restitučním nároku ohledně pozemku mimo svoji věcnou působnost (tj. ukázalo by se, že nejde o zemědělský pozemek), jedná se o rozhodnutí nicotné. Je tomu tak předně proto, že citovaný nálezný se týká rozhodování pozemkového úřadu podle zákona o půdě, který tuto situaci výslovně neupravuje. Naopak ZMV (který je relevantní pro nyní posuzovanou věc) pamatuje právě na tuto situaci a výslovně předvídá, že pokud se vyjeví odlišná (nezemědělská) povaha nemovitosti, pozemkový úřad návrh zamítne (§ 9 odst. 6 in fine ZMV). Z uvedeného je zřejmé, že o nicotnosti takového (zamítavého) rozhodnutí nemá smysl uvažovat, protože by bylo učiněno v souladu s literou zákona.“

[34] Z uvedených rozhodnutí zvláštního senátu tedy vyplývá, že pozemkový úřad je oprávněn rozhodnout o žádosti o vydání pozemku tehdy, tvrdí-li žadatel, že se jedná o pozemek zemědělského charakteru. Posouzení tvrzené povahy pozemku jako zemědělského je věcí pozemkového úřadu. Posoudí-li pozemkový úřad žádost tak, že jí vyhoví a pozemek (jako zemědělský) vydá, nebo že jí nevyhoví (proto, že nejde o zemědělský pozemek) a žádost zamítne, pohybuje se stále v rámci své zákonné pravomoci. Je tomu tak i tehdy, pokud správní orgán při této své úvaze o povaze daného pozemku pochybí a dospěje k nesprávnému závěru. V takovém případě se může jednat „pouze“ o nezákonnost rozhodnutí pozemkového úřadu, což je i v souladu s dikcí § 77 správního řádu (viz výše odst. [21]), který nicotnost rozhodnutí spojuje s úplnou absencí věcné příslušnosti.

[35] V nynějším případě žalovaný postavil napadené rozhodnutí a závěr o nicotnosti I. výroku rozhodnutí pozemkového úřadu ze dne 31. 7. 2017 právě na závěr, že uvedený úřad nebyl k jeho vydání vůbec věcně příslušný, neboť se později ukázalo, že předmětné nemovitosti, o jejichž vydání šlo, nejsou zemědělského charakteru. Taková úvaha však vzhledem k výše citovaným závěrům zvláštního senátu nemůže obstát. Pozemkový úřad totiž rozhodoval o žádosti o vydání nemovitosti, kterou žadatel označil jako zemědělskou. Při svém rozhodování se tedy pohyboval v mezích své věcné příslušnosti.

[36] Výše uvedeným se Nejvyšší správní soud nesnaží říci, že rozhodnutí pozemkového úřadu ze dne 31. 7. 2017 o vydání nemovitostí bylo bezvadné. Avšak pochybení pozemkového úřadu při úvaze o charakteru nemovitostí, o jejichž vydání se jednalo, nepředstavuje nedostatek věcné příslušnosti pozemkového úřadu, na níž postavil žalovaný svůj závěr o nicotnosti jím vydaného rozhodnutí ze dne 31. 7. 2017. Odklizení této vady lze

totiž docílit nikoliv prohlášením nicotnosti tohoto rozhodnutí, ale postupem podle § 250j o. s. ř.

[37] Nejvyšší správní soud v této souvislosti nepřehlédl judikaturu civilních soudů, ta však byla překonána výše citovanými usneseními zvláštního senátu. Z nich vyplývá i to, že civilní soudy nemají v řízeních podle části páté o. s. ř. pravomoc k odstranění nicotných rozhodnutí a mohou se s nimi vypořádat pouze tak, že řízení zastaví pro neexistenci předmětu řízení (srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 5. 3. 2012, č. j. Konf 53/2011-25, publ. pod č. 2644/2012 Sb. NSS). Nesprávnost právního posouzení charakteru předmětných pozemků ze strany pozemkového úřadu, tj. nesprávnost jeho závěru, že předmětné pozemky jsou zemědělskými nemovitostmi a mají být vydány oprávněné osobě podle § 9 odst. 6 zákona o majetkovém vyrovnání, však zakládá nezákonnost takového rozhodnutí pozemkového úřadu o vydání pozemků, nikoliv jeho nicotnost. Nemůže totiž nijak ovlivnit skutečnost, že pozemkový úřad je podle § 9 odst. 6 zákona o majetkovém vyrovnání věcně příslušný k rozhodnutí o návrhu oprávněné osoby na vydání nemovitosti, kterou označila jako nemovitost zemědělskou.

[38] Pro úplnost Nejvyšší správní soud podotýká, že uvedené závěry zcela konvenují judikatuře vysokých soudů (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 6. 2020, č. j. 28 Cdo 1163/2020-237, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2005, č. j. 2 As 76/2003, i usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2023, č. j. 9 Ao 37/2021-57, publ. pod č. 4562/2024 Sb. NSS). Např. v posledně označeném rozhodnutí rozšířený senát uvedl, že v obecně rovině „*ustáleně vychází z toho, že nicotnost způsobují pouze mimořádně závažné vady rozhodnutí. Rozhodnutí je tudíž nicotné tehdy, trpí-li ,natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí považovat nelze‘; příkladem takových vad je ,absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislušnost rozhodujícího správního orgánu, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí‘ (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2008, č. j. 8 Afs 78/2006-74, č. 1629/2008 Sb. NSS, a v něm citovaná předchozí judikatura správních soudů).*“

[39] Namítá-li tedy stěžovatel v kasační stížnosti to, že se městský soud odchýlil od závěrů vyslovených v projednávané věci civilními soudy, čímž porušil zásadu předvídatelnosti rozhodnutí, a že naopak stěžovatel při svém rozhodování vycházel z platné právní úpravy a konstantní soudní judikatury, konkrétně z rozhodnutí civilních soudů vydaných v projednávané věci (usnesení Krajského soudu v Praze č. j. 38 C 72/2017-214, usnesení Vrchního soudu v Praze č. j. 4 Co 294/2021-231), dále z rozsudku městského soudu ze dne 3. 8. 2023, č. j. 3 A 15/2022-45, a usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 11. 2021, sp. zn. 4 Co 167/2020, nelze těmto jeho námitkám přisvědčit.

[40] Se stěžovatelem předně nelze souhlasit v tom, že by ve věci existovala jakákoliv ustálená soudní judikatura. Stěžovatel sice argumentuje odchýlením se od konstantní judikatury, ale odkazuje toliko na ojedinělá rozhodnutí, která byla nadto již shora citovanou

pokračování

judikaturou zvláštního senátu překonána. Konkrétně rozsudek městského soudu č. j. 3 A 15/2022-45 byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 215/2023-26 (a při dalším rozhodování bude městský soud vázán závěry sedmého senátu, které se shodují s tím, co bylo uvedeno výše v odstavcích [28] až [38] tohoto rozsudku). Konstantní judikaturu pak nepředstavují ani tři další v předchozím odstavci uvedená rozhodnutí civilních soudů, neboť jak již bylo uvedeno, ta byla překonána usneseními zvláštního senátu č. j. Konf 9/2023-19 a č. j. Konf 2/2023-20. Městský soud tedy postupoval zcela správně, když se od uvedených rozhodnutí odchýlil, přitom důvody tohoto svého postupu v napadeném rozsudku srozumitelně zdůvodnil (srov. odstavec 29. napadeného rozsudku).

[41] S ohledem na uvedené tak nelze dát za pravdu ani stěžovatelově námitce týkající se překvapivosti napadeného rozsudku. Jelikož v době vydání napadeného rozsudku nelze hovořit o existenci ustálené judikatury, a jelikož byl napadený rozsudek srozumitelně a přesvědčivě odůvodněn (zcela v souladu s pozdějšími rozhodnutími vysokých soudů), neshledal kasační soud žádný rozpor se zásadou předvídatelnosti rozhodnutí, kterou zdůrazňuje ve své judikatuře i Ústavní soud. Tato zásada ostatně neznamená, že se soud musí slepě držet jakéhokoli rozhodnutí v obdobné věci, aniž by sám věc podrobil vlastní úvaze, jak se stalo v souzené věci.

[42] Lze tak uzavřít, že rozhodnutí pozemkového úřadu ze dne 31. 7. 2017 nemohlo být nicotné z důvodu absolutního nedostatku věcné příslušnosti pozemkového úřadu, neboť ten byl zákonem nadán k rozhodnutí o žádosti žalobkyně o vydání nemovitostí, které sama označila jako nemovitosti zemědělské. Městský soud tedy nepochybil, shledal-li závěr žalovaného o tom, že pozemkový úřad byl při rozhodování o návrhu na vydání zemědělských nemovitostí absolutně věcně nepřislušný a I. výrok jeho rozhodnutí nicotný, za nezákonný.

[43] Nejvyšší správní soud tudíž shrnuje, že se městský soud nedopustil pochybení ani v právním posouzení věci, a tudíž ani kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nebyl naplněn.

VI.

[44] Jelikož kasační stížnost není důvodná, Nejvyšší správní soud ji ve smyslu § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[45] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel neměl úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně byla ve věci účastníkem úspěšným, a má proto právo na náhradu výdajů, které důvodně a účelně vynaložila v řízení o kasační stížnosti.

[46] Uvedené náklady řízení sestávají z odměny zástupce žalobkyně za jeden úkon právní služby v částce 3.100 Kč (vyjádření ke kasační stížnosti) podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a z paušální náhrady hotových výdajů s tímto úkonem související ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu).

Vzhledem k tomu, že zástupce žalobkyně je plátcem DPH, je tato odměna a náhrada hotových výdajů navýšena o částku odpovídající této dani v sazbě 21 % z částky 3.400 Kč, tj. 714 Kč. Celková výše náhrady nákladů řízení tedy činí 4.114 Kč. K jejímu zaplacení byla stěžovateli stanovena přiměřená lhůta v délce 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

[47] O náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Soud osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost neuložil a současně zde není ani žádná okolnost hodná zvláštního zřetele, která by přiznání náhrady nákladů řízení osobě zúčastněné na řízení odůvodňovala. Ta tudíž nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. listopadu 2024

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu